

PLAN ESPECÍFICO PARA A PREVENCIÓN DE RISCOS ANTE A EXPOSICIÓN LABORAL AO NOVO CORONAVIRUS (SARS-CoV-2)

Versión 16, 22 de abril de 2022

ÍNDICE DE CONTIDOS

- 1- OBXECTO E ALCANCE.
- 2- CONSIDERACIÓNS XERAIS.
- 3- NATUREZA DAS ACTIVIDADES E AVALIACIÓN DO RISCO DE EXPOSICIÓN.
- 4- PAUTAS E PROCEDEMENTOS DE ACTUACIÓN.
- 5- MEDIDAS DE PREVENCIÓN.
 - 5.1-Medidas xerais
 - 5.2- Formación e información.
 - 5.3- Medidas de protección persoal.
- 6- GRUPOS VULNERABLES. TRABALLADOR/A ESPECIALMENTE SENSIBLE. CONDICIÓN POST COVID-19.
- 7- COORDINACIÓN DE ACTIVIDADES EMPRESARIAIS.

ANEXOS:

- ANEXO I: Unidades hospitalarias de alto risco COVID19.
- ANEXO II: Procedementos xeradores de aerosois
- ANEXO III: Solicitud de adaptación de posto do persoal vulnerable ao SARS-CoV2.
- ANEXO IV: Modelos de informe.
- ANEXO V: Orientacións para a xestión da vulnerabilidade e o risco.

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

1- OBXECTO E ALCANCE

O presente Plan específico ten por obxecto dar unha resposta adecuada e unificada no ámbito da prevención de riscos laborais derivados da exposición ao novo coronavirus (SARS-CoV2) para a protección do persoal das institucións sanitarias do Servizo Galego de Saúde. Este Plan Específico será de aplicación a todas as áreas sanitarias, que procederán a súa adaptación, de ser o caso, e implantación con carácter inmediato.

A situación epidemiolóxica actual, cun marcado descenso dos casos graves e da letalidade, e favorecida polas altas coberturas de vacinación, permite realizar unha revisión das medidas preventivas recomendadas.

O persoal dos centros sanitarios terán á súa disposición o presente Plan así como os procedementos de actuación do seu ámbito de actuación.

2- CONSIDERACIÓNS XERAIS

No contorno laboral as medidas preventivas enmárcanse no Real Decreto 664/1997, do 12 de maio, sobre a protección dos traballadores contra os riscos relacionados coa exposición a axentes biolóxicos durante o traballo.

A información e a formación continúan sendo fundamentais, así como a hixiene persoal, a hixiene dos lugares de traballo e a correcta ventilación dos lugares de traballo e espazos interiores. As políticas de limpeza e desinfección de lugares e equipos de traballo, son tamén importantes medidas preventivas.

Cráterios para a vixilancia e control do SARS-CoV 2 e o manexo de casos.

Nas seguintes ligazóns inclúense a última actualización dos documentos da Dirección Xeral de Saúde Pública (DXSP) de vixilancia e control do SARS-CoV2:

- Vixilancia das primo e das reinfecções por SARS-CoV-2:
<https://www.sergas.gal/Saude-publica/COVID-19-DXSP>
- Vixilancia e control do SARS-CoV2 na etapa de transición en Galicia:
<https://www.sergas.gal/Saude-publica/Vixilancia-control-COVID>

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

No ámbito do Servizo Galego de Saúde usaranse como referencia os documentos seguintes elaborados pola Dirección Xeral de Asistencia Sanitaria (DXAS).

- Protocolo para a detección e manexo de casos de infección activa polo virus SARS-CoV-2 en atención primaria do servizo galego de saúde na etapa de transición:

<https://coronavirus.sergas.gal/Contidos/Atencion-primaria>

- Plan de actuación asistencial no ámbito hospitalario en etapa de transición fronte ao virus SARS-CoV-2:

<https://coronavirus.sergas.gal/Contidos/Atencion-hospitalaria>

A continuación resúmense as **actuacións a seguir para o manexo de casos e contactos estreitos entre o persoal do Servizo Galego de Saúde.**

- Os ámbitos vulnerables serán os definidos pola Dirección Xeral de Asistencia Sanitaria no documento "Protocolo para a detección e manexo de casos de infección activa polo virus SARS-CoV-2 en atención primaria do Servizo Galego de Saúde na etapa de transición".

- PERSOAL QUE NON TRABALLA EN ÁMBITOS VULNERABLES:

De forma xeral, os casos confirmados leves e asintomáticos e os contactos estreitos, non realizarán nin illamento nin corentena, respectivamente.

Extremarán as medidas de protección, prestando especial atención nas zonas comúns (cafetería, aseos, vestiarios, salas de descanso do persoal, etc.), entre outras: o uso continuo da máscara durante a xornada laboral, a adecuada hixiene de mans e evitarán a interacción sen o uso de máscara con persoas vulnerables.

Evitarán quitar a máscara en calquera interacción con outras persoas (p. ex. zonas comúns do persoal, cafetería...). Recoméndase, na medida do posible, comer e beber sen estar en presenza doutras persoas ou, no seu caso, manter a distancia interpersoal de 2 metros.

- PERSOAL QUE TRABALLA EN ÁMBITOS VULNERABLES:

- CONTACTOS ESTREITOS: indicaráselles a realización das PDIA indicadas nos documentos recollidos neste apartado "Criterios para a vixilancia e control do SARS-CoV 2 e o manexo de casos".

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

Naqueles casos nos que o/a profesional desenvolva a súa actividade en servizos/unidades hospitalarias de alto risco (ver Anexo I), padeza algún tipo de inmunodepresión ou non estea vacunado, poderase realizar unha valoración individualizada por se fose necesario incrementar o número de PDIA de seguimento ou facer unha modificación do posto.

Extremarán as medidas de protección anteriormente sinaladas.

Recoméndase usar FFP2 por parte do persoal que sexa contactos estreito e que teña atención directa a pacientes en servizos/unidades hospitalarias de alto risco (ver Anexo I) e en ámbitos vulnerables¹.

- CASOS CONFIRMADOS: non poderá continuar desenvolvendo o seu traballo nos ámbitos vulnerables, polo que será preciso proceder á modificación de posto (mediante a realización de tarefas telefónicas, de xestión ou teletraballo, etc., de resultar posible e tendo en conta as funcións a realizar polo/a traballador/a) ou á reubicación nun ámbito non vulnerable. De non ser posible precisaríase tramitar a incapacidade Temporal (IT). (ver Anexo IV)

Para a súa incorporación ao seu posto de traballo seguiranse os criterios recollidos nos documentos referidos anteriormente da DXSP e da DXAS.

Extremarán as medidas de protección anteriormente sinaladas.

Colaboración na xestión da incapacidade temporal do persoal.

As prestacións da Seguridade Social que cause o persoal que presta servizos en centros sanitarios, e que no exercicio da súa profesión, contraeran o virus SARS-CoV-2 por estar expostos a ese risco específico durante a prestación de servizos sanitarios, cando así se acredite polo Servizo de Prevención de Riscos Laborais (SPRL), consideraranse derivadas de accidente de traballo, ao entenderse cumpridos os requisitos esixidos no artigo 156.2.e) do texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social, aprobado polo Real Decreto Lexislativo 8/2015, de 30 de outubro².

¹ Na liña da recomendación do documento Vixilancia e control do SARS-CoV2 na etapa de transición en Galicia (de data 28/03/2022)

² [Disposición adicional cuarta da Lei 10/2021 de 09 de xullo, de traballo a distancia.](#)

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

O persoal que preste servizos en centros sanitarios e que, no exercicio da súa profesión, durante a prestación de servizos sanitarios, contraese o virus SARS-CoV-2, dentro do período comprendido desde a declaración da pandemia internacional pola Organización Mundial da Saúde ata o levantamento polas autoridades sanitarias de todas as medidas de prevención adoptadas para facer fronte á crise sanitaria ocasionada polo mencionado virus SARS-CoV-2, terá as mesmas prestacións que o sistema da Seguridade Social outorga ás persoas que se ven afectadas por unha enfermidade profesional.

Por conseguinte a continxencia determinante destes procesos de incapacidade para este persoal é accidente de traballo e, nos supostos previstos, terán as mesmas prestacións que o sistema da Seguridade Social outorga ás persoas que ven afectadas por unha enfermidade profesional^{3,4}.

No Anexo IV inclúese un modelo de informe para a acreditación desta situación por parte do SPRL.

3- NATUREZA DAS ACTIVIDADES E AVALIACIÓN DO RISCO DE EXPOSICIÓN

Calquera toma de decisión sobre as medidas preventivas a adoptar deberá basearse en información solicitada mediante a avaliación de risco de exposición que se realizará sempre en consonancia coa información achegada polas autoridades sanitarias.

4- PAUTAS E PROCEDEMENTOS DE ACTUACIÓN.

No Servizo Galego de Saúde elaboráronse protocolos de actuación que están en permanente actualización e son obxecto de publicación no portal web do Servizo Galego de Saúde específico sobre o novo coronavirus (<https://coronavirus.sergas.es/>).

3 [Real Decreto-lei 3/2021, de 2 de febreiro, polo que se adoptan medidas para a redución da brecha de xénero e outras materias nos ámbitos da Seguridade Social e económico](#)

4 https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Proteccion_Trabajadores_SARS-CoV-2.pdf (v.20/04/2021)

5- MEDIDAS DE PREVENCIÓN

5.1- Medidas xerais

- Garantir a ventilación periódica e adecuada dos lugares de traballo (natural ou mecánica).
- Garantir a limpeza e desinfección de lugares, superficies e equipos de traballo.
- Adoptar medidas para evitar a coincidencia masiva de persoas, tanto traballadoras como usuarias, durante as franxas horarias de previsible maior afluencia. Nos períodos de descanso tamén debe contemplarse esta medida.
- Nos desprazamentos en vehículos compartidos, utilizar a máscara e garantir a entrada de aire exterior.
- Realizar unha estrita hixiene de mans⁵ e respiratoria.
- Vacinación:

Todo o persoal sanitario debería ter actualizado o calendario vacinal do adulto para persoal sanitario, que inclúe a vacinación anual durante a campaña de vacinación fronte á gripe⁶.

É fundamental incluír dentro das medidas de protección do persoal a vacinación fronte á COVID-19, considerada como unha das estratexias de prevención máis efectivas e que contribuirá tamén a evitar a transmisión desta enfermidade a pacientes especialmente vulnerables. A administración da vacina reduce a probabilidade de enfermarse, de desenvolver enfermidade grave e de morrer. As persoas vacinadas deberán continuar adoptando as medidas preventivas indicadas para reducir a transmisión. Pódese consultar a información máis detallada ao respecto da vacina no "Plan galego de vacinación fronte ao SARS-CoV-2"⁷ e nos Cursos de autoformación de vacinación anticovid-19⁸.

Apélase á responsabilidade e profesionalidade de todo o persoal do Servizo Galego de Saúde para atender a esta recomendación.

5 https://www.sergas.es/Saude-publica/Documents/3695/Técnica_de_lavado.pdf

6 Documento de Vacinación en grupos de risco de todas as idades en determinadas situacións. Pax. 29. Xullo 2019
https://www.sergas.es/Saude-publica/Documents/6140/Vacinación_en_grupos_de_risco_agosto2019.pdf

7 Plan Galego de vacinación fronte ao SARS-CoV-2 (v.8.2 do 07/04/2022):
<https://coronavirus.sergas.gal/Contidos/Documents/1008/PGV-COVID71.pdf>

8 <https://acis.sergas.es/>

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

- Promover intervencións psicosociais e programas orientados á atención e coidado do benestar emocional dos/as profesionais. As estratexias de intervención psicosocial concréntanse no documento específico “Plan de intervención psicosocial para o apoio e atención ao persoal do Servizo Galego de Saúde na pandemia de COVID-19”⁹ (tamén denominado “Plan de apoio e atención ao persoal da sanidade”).

5.2- Equipos de protección persoal

A forma óptima de previr a transmisión é usar unha combinación de todas as medidas preventivas, non só equipos de protección individual (EPI).

Na maior parte das exposicións laborais a aplicación estrita das medidas de hixiene de mans, superficies e equipos, xunto coas medidas ventilación e de protección respiratoria (etiqueta respiratoria e uso continuado e correcto da máscara), minimiza a transmisión da infección.

A avaliación de riscos laborais do posto de traballo será a actividade que permitirá tomar unha decisión sobre as medidas preventivas adecuadas que deben implantarse, incluído o posible uso de máscaras se así se derivase da mesma.

- Uso da máscara (cirúrxica) no entorno laboral

O uso de máscara reduce a emisión de aerosois xerados ao respirar, falar, gritar, tusir ou esbirrar e é eficaz para reducir a emisión de calquera virus respiratorio, incluído SARS-CoV-2. Ademais, o uso da máscara reduce a exposición ao virus, ao filtrar o aire inhalado a través dela.

No contexto epidemiolóxico e de inmunidade actual, indícase o **uso obrigatorio da máscara**¹⁰ en:

- Persoal de centros, servizos e establecementos sanitarios (Real Decreto 1277/2003) así como polas persoas visitantes e pacientes, con excepción das persoas ingresadas cando permanezan na súa habitación.
- Persoal de centros socio-sanitarios.
- Traballadores/as de medios de transporte de persoas.

⁹ https://coronavirus.sergas.gal/Contidos/Documents/735/Plan_intervencion_psicosocial_COVID.pdf

¹⁰ [Real Decreto 286/2022, de 19 de abril, polo que se modifica a obrigatoriedade do uso de máscara durante a situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19.](#)

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

No resto de contornos laborais (p. ex. edificios administrativos) e de maneira xeral, non resultará preceptivo o uso da máscara. Nestes casos, a avaliación de riscos dos lugares e postos de traballo, incluídas salas de reunións, será a actividade que permitirá tomar unha decisión sobre as medidas preventivas adecuadas que deben implantarse, incluído o posible uso de máscara se así se derivase da mesma. Nesta avaliación de riscos teranse en conta os seguintes elementos:

- Ventilación adecuada.
- Nivel de ocupación.
- Mantemento de distancia interpersoal de 1,5 metros.
- Tempo de permanencia.
- Actividade.
- Condicións de temperatura e humidade relativa.
- Utilización de espazos comúns (vestiarios, comedores, etc.).
- Medios de transporte particular compartidos.
- Existencia de persoas vulnerables no posto de traballo.

- Uso de equipos de protección individual (EPI)

Os EPI deben seleccionarse para garantir a protección adecuada en función da forma e nivel de exposición e que esta se manteña durante a realización da actividade laboral. Isto debe terse en conta cando se colocan os distintos EPI de tal maneira que non interfiran e alteren as funcións de protección específicas de cada equipo. Neste sentido, deben respectarse as instrucións do fabricante.

A continuación establécense as seguintes recomendacións de carácter xeral respecto a selección e uso dos equipos de protección individual:

- **PROTECCIÓN RESPIRATORIA**
 - Con carácter xeral, usará FFP2 o persoal con atención directa a casos sospeitosos ou confirmados de COVID así como no caso de pacientes sen máscara.
 - Nos procedementos xeradores de aerosois (PXA) en concentracións elevadas usarase FFP3 preferentemente, ou no seu caso FFP2 con máscara cirúrxica IIR por enriba, principalmente na intubación orotraqueal (IOT), na aspiración se non se

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

dispón de circuíto pechado, na ventilación mecánica non invasiva (VMNI) e en calquera técnica intervencionista na vía aérea. No resto de procedementos xeradores de aerosois (PXA) usarase FFP2.

No **Anexo II** indícanse os procedementos xeradores de aerosois (PXA).

- OUTRAS SITUACIÓNS: O persoal pertencente a grupos vulnerables á COVID-19 usará FFP2.

- OUTROS EQUIPOS DE PROTECCIÓN

No caso de asistencia a casos sospeitosos, probables ou confirmados COVID19, recoméndase usar, xunto coa correspondente protección respiratoria:

- Bata de manga longa.
- Luvas.
- No caso de preverse salpicaduras:
 - Engadir un mandil impermeable sobre a bata se esta non é resistente a líquidos.
 - Pantalla facial (da protección engadida sobre a máscara e a protexe).

No caso de PXA:

- Bata de manga longa resistente a líquidos. Engadir un mandil impermeable sobre a bata se esta non é impermeable.
- Luvas.
- Protección ocular axustada de montura integral/ pantalla facial.

Pódense usar hidrocoloides ou crema de protección cutánea [AGHO/película barreira non irritante (PBNI)] para evitar as rozaduras producidas sobre a pel debido ao EPI utilizado.

Colocación e retirada dos EPI

A correcta colocación¹¹ dos EPI é fundamental para evitar posibles vías de entrada do axente biolóxico; igualmente importante é a retirada dos mesmos para evitar o contacto con zonas contaminadas.

11 Na seguinte ligazón pódese atopar un exemplo da secuencia de colocación:

https://www.who.int/csr/resources/publications/PPE_EN_A1sl.pdf

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

No curso "Prevenção de riscos biolóxicos"¹² inclúense **vídeos** nos que se indican como **poñer e retirar correctamente os equipos de protección**^{13;14,15} e como **realizar a correcta hixiene de mans**¹⁶ durante a secuencia.

Tamén na seguinte ligazón explícase como **poñer e retirar correctamente unha máscara autofiltrante**: http://intranet/DOCUMENTOSSade%20Laboral/201412/Instrucons%20colocacion%20protecci%C3%B3n%20respiratoria_def_20141209_114807_8907.pdf

Refugallo ou descontaminación

Despois da retirada, os EPI desbotables deben colocarse nos contedores adecuados segundo o plan de residuos da xerencia.

No caso de usar quipos de protección reutilizables, estes débense recoller en contedores ou bolsas adecuadas e identificadas e limparse e descontaminarse usando o método indicado polo fabricante.

5.3- Formación e información

A información e formación dos profesionais son fundamentais na súa protección. Recoméndase que todo o persoal realice os **cursos** seguintes na modalidade de autoformación¹⁷:

- "Prevenção de riscos biolóxicos" (5 horas)
Contidos xerais: 1. Conceptos básicos sobre o risco biolóxico. 2. Medidas preventivas e boas prácticas. 3. Precaucións para o control das infeccións. 4. Equipos de protección persoal. 5. Vídeos sobre Equipos de Protección Individual.
- "Hixiene de mans na atención sanitaria" (7 horas)
Contidos xerais: 1. Seguridade do Paciente e infección asociada á atención sanitaria. 2. Hixiene de Mans. 3. Casos prácticos.

¹² Acceso ao curso:

<https://extranet.sergas.es/feweb/FEWEB/DetalleActividade.aspx?CodCurso=7C3BD8B1A1C6C2DD391D2EB4483435BC>

¹³ Vídeo luvas: <https://femora.sergas.gal/Seguridade/Video-1-EPI>

¹⁴ Vídeo Máscara autofiltrante: <https://femora.sergas.es/Seguridade/Video-6-->

¹⁵ Vídeo Equipo de protección con luvas, bata, protección ocular e máscara:

<https://femora.sergas.gal/Seguridade/Video-2-EPI>

¹⁶ Vídeo Hixiene de mans: <https://femora.sergas.gal/Seguridade/Video-5-EPI>

¹⁷ <https://acis.sergas.es/cartafol/Autoformacion?idioma=es>

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

- “Vacinación antiCOVID-19” (6 horas)
Contidos xerais: Características da vacina. Fase de vacinación: loxística. Reconstitución e administración da vacina. Eventos adversos derivados da vacinación. Papel do 061 durante a vacinación. Farmacovixilancia. Sistema de notificación de RAM.
- “Coñecementos básicos e medidas de prevención ante o novo coronavirus (SARS-CoV-2)” (4 horas)
Contidos xerais: Introducción aos virus respiratorios emerxentes, incluído SARS-CoV-2. O virus do SARS-CoV-2. Medidas de Prevención e resposta fronte aos virus respiratorios emerxentes, incluído SARS-CoV-2. Estudo de casos e identificación de contactos da COVID-19.
- “Vacinación antiCOVID-19 para enfermaría de atención primaria” (2 horas)
Contidos xerais: Importancia do papel da atención primaria na vacinación. Organización e experiencias dos equipos específicos de vacinación. Reconstitución e administración das vacinas fronte ao SARS-CoV-2. Eventos adversos e administración da vacina. Papel do 061 durante a vacinación. Plan galego de vacinación. Farmacovixilancia.

Tamén están a disposición do persoal os seguintes cursos na modalidade de autoformación que se integran no marco do “Plan de Apoio e Atención ao persoal da sanidade”:

- Curso “5 prácticas para xestionar o estrés e os conflitos na sanidade” (10 h.) - Daniel Álvarez Lamas.
- Curso “Actitudes e habilidades de liderado para equipos saudables” (15 h) - Marta Salazar Portero.
- Curso “Resiliencia e felicidade” (15h) - Silvia Estévez Touriño.
- Curso “Autocoidado emocional: Optimizando os nosos recursos persoais” (10 h.) - Anabel González Vázquez.

Para **acceder e matricularse** en todos estes cursos hai que inscribirse a través do Perfil ACIS, como en calquera outro curso da Axencia. Unha vez realizada a inscrición, no propio Perfil ACIS terase acceso ao curso na Aula Virtual.

Ademais na plataforma MESTRE (<http://mestre.sergas.es/course/index.php?categoryid=121>) están accesibles as conferencias emitidas durante o ano 2021 relacionadas co benestar emocional, o autocoidado , a xestión do estrés e os equipos saudables, organizadas no marco do “Plan de Apoio e Atención ao persoal da sanidade”. Están agrupadas en dous seccións:

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

- PROGRAMA: COIDANDO O NOSO BENESTAR EMOCIONAL:

(PRIMEIRO SEMESTRE DE 2021)

- Alejandra Vallejo-Nágera: "Controla o estrés antes de que te controle a ti"
- Rafael Santandreu: "Claves para a aprendizaxe da fortaleza emocional"
- Nazareth Castellanos: "Biloxía da actitude"
- Luis Galindo: "Unha dose de ilusión"

(SEGUNDO SEMESTRE DE 2021)

- Daniel Álvarez Lamas: "Os 5 segredos para desfacerte do estrés"
- Marta Salazar Portero: "Claves para crear equipos saudables"
- Silvia Estévez Touriño: "Resiliencia e Felicidade en tempos difíciles"
- Anabel González Vázquez: "A regulación emocional e mental para coidar(nos)"

- PROGRAMA: AUTOCOIDADADO COMPASIVO (COA COLABORACIÓN DO COLEXIO OFICIAL DE PSICOLOXÍA DE GALICIA)

- Fátima López Rodríguez: "O autocoidado como forma de ser e de estar"
- Ana Isabel Martínez Arranz: "Regularnos a nivel emocional"
- Sandra Izaguirre García: "Permitirnos parar"
- Carmen González Hermo: "Aprendendo a tratarnos con amabilidade"

6- GRUPOS VULNERABLES. TRABALLADOR/A ESPECIALMENTE SENSIBLE. CONDICIÓ N POST COVID-19.

GRUPOS VULNERABLES.

Segundo o documento de "Vixilancia e control do SARS-CoV-2 na etapa de transición en Galicia" (data: 28/03/2022), considéranse grupos vulnerables á COVID-19:

- Persoas de 60 anos ou máis.
- Persoas embarazadas.
- Persoas inmunodeprimidas por causa intrínseca ou extrínseca

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

TRABALLADOR/A ESPECIALMENTE SENSIBLE

O servizo sanitario do SPRL debe avaliar a presenza de persoal traballador especialmente sensible en relación á infección de coronavirus SARS- CoV-2, establecer a natureza de especial sensibilidade da persoa traballadora e emitir informe sobre as medidas de prevención, adaptación e protección. Para iso, terá en conta a existencia ou inexistencia dunhas condicións que permitan realizar o traballo sen elevar o risco propio da condición de saúde da persoa traballadora.

No **Anexo V** ofrécese unhas orientacións para a xestión da vulnerabilidade e o risco, para que a área sanitaria do servizo de prevención poida orientar as súas recomendacións respecto á especial sensibilidade da persoa traballadora, valorando cada caso e emitindo as recomendacións que estime máis axustadas ao mesmo.

No **Anexo III** inclúese un modelo de solicitude de adaptación de posto do persoal vulnerable ao SARS-CoV2 e no **Anexo IV** os modelos de informe para, de ser o caso, facilitar a tramitación da IT respecto da emisión do parte de baixa.

Así mesmo, e considerando o novo contexto e criterios, resulta necesario reavaliar ao persoal que estea adaptado ou reubicado noutro posto diferente ao seu posto de traballo habitual por COVID19.

CONDICION POST COVID

O persoal que fose diagnosticado de condición post COVID-19¹⁸, unha vez reincorporado ao seu posto de traballo debe ser valorado polo persoal sanitario do servizo de prevención para determinar se require ou non adaptacións no seu posto de traballo en función das súas limitacións.

A valoración será asimilable a un recoñecemento despois dunha ausencia prolongada por motivos de saúde, aos sós efectos de determinar, a partir da avaliación de riscos do posto de traballo e da nova situación de saúde da persoa, as necesidades preventivas que eviten que calquera risco presente no lugar de traballo poida danar ou agravar o estado de saúde desa persoa.

18 Con data 30/09/2021 publicouse o Criterio de xestión 25/2021 da Subdirección Xeral de Ordenación e Asistencia Xurídica do INSS, sobre continxencia da que deriva a prestación económica por incapacidade temporal que traia por mor do padecemento da "síndrome post COVID-19."

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

No seu caso, o SPRL propoñerá adaptar o posto ou as condicións de traballo a través de medidas de protección e prevención para evitar o dano e facilitar a recuperación, seguindo o establecido no apartado 1.6. Valoración da aptitude, da Guía Básica e Xeneral de Vixilancia da Saúde para a prevención de riscos laborais, do Ministerio de Sanidade¹⁹.

Non se trata de emitir unha aptitude médico-laboral para o posto de traballo, senón de proporcionar as recomendacións preventivas oportunas máis convenientes para o/a traballador/a e o seu actual estado de saúde.

7- COORDINACIÓN DE ACTIVIDADES EMPRESARIAIS.

No marco da Coordinación de Actividades Empresariais, as xerencias das institucións sanitarias comunicarán as instrucións precisas para que as empresas que desenvolvan a súa actividade no centro adopten as súas propias medidas para facer fronte a posibles exposicións e garantan a continuidade da súa prestación, con especial atención a aqueles servizos que se consideran esenciais (como é o caso da limpeza, xestión de residuos e seguridade).

O persoal das empresas subcontratadas deberá recibir información e formación sobre a prevención da infección por COVID-19.

¹⁹ <https://www.sanidad.gob.es/ciudadanos/saludAmbLaboral/docs/quiavigisalud.pdf>

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

ANEXO I: Unidades hospitalarias de alto risco COVID19

(por especial vulnerabilidade dos/as pacientes)

- Unidades de críticos.
- Plantas con pacientes transplantados.
- Plantas e hospital de día de oncohematoloxía.
- Grandes queimados.
- Unidades de diálises.

ANEXO II: PROCEDEMENTOS QUE XERAN AEROSOIS

Os procedementos xeradores de aerosois (PXA) pódense agrupar en dúas categorías: os procedementos que mecanicamente crean e dispersan os aerosois (p. ex. ventilación manual) e os procedementos que inducen ao paciente á produción destes aerosois por irritación das vías respiratorias (p. ex. broncoscopia).

Aínda que non existe unha relación de PXA unanimemente aceptada, os procedementos médicos realizados comunmente que habitualmente son considerados como xeradores de aerosois inclúen:

➤ **Procedementos con elevada concentración de aerosois con posible asociación co incremento de risco de transmisión de microorganismos patóxenos:**

- Broncoscopia.
- Reanimación cardiopulmonar.
- Intubación/extubación endotraqueal.
- Ventilación non invasiva do tracto respiratorio (BIPAP, CPAP, HFOV).²⁰
- Indución ao esputo.
- Ventilación manual.
- Succión aberta ou profunda de secrecións de vías respiratorias.
- Traqueotomía.
- Endoscopia dixestiva alta.

➤ **Procedementos que poden producir aerosois nos que o risco de transmisión de infección durante a realización dos mesmos non está completamente establecido:**

- Ventilación mecánica.
- Toma de mostras de esputo.

²⁰ Recoméndase a utilización de filtros.

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

- Desfibrilación.
- Osíxeno a alto fluxo (inclúe máscara de Venturi).²¹
- Tratamento nebulizador con máscara.²²
- Administración de broncodilatadores en cartucho presurizado sen cámara espaciadora.
- Fisioterapia respiratoria.
- Espirometría forzada.²³

21 Valorar utilización de máscaras tipo mariposa se a concentración programada o permite.

22 Sustituir por inhaladores presurizados con cámaras con axuste de dose.

23 Procedemento non citado nas listaxes de procedementos comunmente mencionados como xeradores de aerosois, para o que a Sociedade Española de Pneumoloxía e Cirurxía Torácica (SEPAR) indica recomendacións ao respecto, xa que pode inducir tose.

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

FONTES BIBLIOGRÁFICAS:

- Vázquez-Vizoso FL, García-García MJ, Abreira-García L, del Campo Pérez V. Uso de máscaras cirúrxicas e de máscaras FFP nas precaucións de illamento dos centros sanitarios. Guía da SOGAMP (Sociedade Galega de Medicina Preventiva); 2015. http://files.sogamp.webnode.es/200000031-aa453ab3b3/GuiaMascarasSOGAMP_vES%20-281-29.pdf
- Preguntas frecuentes relativas a la prevención y el control de infecciones asociadas a la atención médica para el COVID-19. Centros para el Control y la Prevención de Enfermedades. Consultado el 3 de xullo de 2020. Dispoñible en: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-prevention-control-faq-sp.html>.
- Judson SD, Munster VJ. Nosocomial transmission of emerging viruses via aerosol-generating medical procedures. *Viruses* 2019; 11 (10): 940. <https://doi.org/10.3390/v11100940>
- Organización Mundial de la Salud. Advice on the use of masks in the context of COVID-19 Interim guidance. 5 June 2020. Dispoñible en: [https://www.who.int/publications/i/item/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)-outbreak](https://www.who.int/publications/i/item/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-(2019-ncov)-outbreak)
- Department of Health and Social Care (DHSC), Public Health Wales (PHW), Public Health Agency (PHA) Northern Ireland, Health Protection Scotland (HPS), Public Health Scotland, Public Health England and NHS England. COVID-19: infection prevention and control guidance. Version 3.2. 18 xuño 2020. <https://www.gov.uk/government/publications/wuhan-novel-coronavirus-infection-prevention-and-control>
- Tran K, Cimon K, Severn M, Pessoa-Silva CL, Conly J. Aerosol Generating Procedures and Risk of Transmission of Acute Respiratory Infections to Healthcare Workers: A Systematic Review. *PLoS One* [revista en Internet] 2012 [data de consulta: 2 de xullo de 2020] 7(4): e35797. Dispoñible en: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0035797>.
- O'Neil CA, Li J, Leavey A, Wang Y, Hink M, Wallace M, Biswas P, Burnham CAD, Babcock HM. Characterization of Aerosols Generated During Patient Care Activities. *Clinical Infectious Diseases* [revista en Internet] 2017 [data de consulta: 2 de xullo de 2020] 65:1342–8. Dispoñible en: <https://europepmc.org/backend/ptpmcrender.fcgi?accid=PMC6248660&blobtype=pdf>.
- Seto W H. Airborne transmission and precautions: facts and myths. *Journal of Hospital Infection* [revista en Internet] 2015 [data de consulta: 2 de xullo de 2020] 89(4): 225-228. Dispoñible en: <https://doi.org/10.1016/j.jhin.2014.11.005>.
- Davies A, Thomson G, Walker J, Bennett A. A review of the risks and disease transmission associated with aerosol generating medical procedures. *Journal of Infection Prevention* [revista en Internet] 2009 [data de consulta: 2 de xullo de 2020] 10(4): 122-126. Dispoñible en: <https://doi.org/10.1177/1757177409106456>.
- Harding H, Broom A, Broom J. Aerosol generating procedures and infective risk to healthcare workers: SARS-CoV-2 – the limits of the evidence. *Journal of Hospital Infection* [revista en Internet] 2020 [data de consulta: 2 de xullo de 2020]. Dispoñible en: <https://doi.org/10.1016/j.jhin.2020.05.037>.
- Minnesota Department of Health. Aerosol-Generating Procedures and Patients with Suspected or Confirmed COVID19. 18 xuño 2020. Dispoñible en: <https://www.health.state.mn.us/diseases/coronavirus/hcp/aerosol.pdf>

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

ANEXO III – SOLICITUDE DE ADAPTACIÓN DE POSTO DO PERSOAL VULNERABLE AO SARS-CoV2

Nome:	Apelido 1:	Apelido 2:
Enderezo para notificacións:	Teléfono de contacto:	Correo electrónico:
Área Sanitaria:	Centro:	Servizo/Unidade
Categoría:	Posto de traballo/Tarefas:	

EXPÓN

- Que desempeño o posto de traballo citado e pertenzo a un dos grupos vulnerables segundo o recollido no "Plan Específico de Prevención para a prevención de riscos ante a exposición laboral ao novo coronavirus (SARS- CoV2)".

- Que, no caso de non ter historia clínico laboral previa por non realizar previamente recoñecemento médico de vixilancia da saúde,

AUTORIZO / NON AUTORIZO¹ (*sinalar o que proceda*)

a acceder ao persoal facultativo especialista en medicina do traballo á miña historia clínica en IANUS.

En consecuencia SOLICITO

Que se adopten as medidas de protección que correspondan.

En, a de de 2022.

Asdo.

¹No caso de non autorizar o acceso deberá aportar documentación que acredite a súa situación clínica.

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

ANEXO IV – MODELOS DE INFORME

CASO CONFIRMADO

INFORMACIÓN DIRIXIDA AO/Á FACULTATIVO/A DE ATENCIÓN PRIMARIA

D./Dna....., nº de colexiado/a
....., con DNI....., especialista en medicina do traballo da
UPRL do Servizo de Prevención Propio do Servizo Galego de Saúde,
INFORMA QUE

D./Dna., con DNI....., persoal da área
sanitaria de, na categoría de, é un
caso confirmado de Covid-19, polo que, seguindo os criterios da Vixilancia e control do SARS-
CoV2 na etapa de transición en Galicia da Dirección Xeral de Saúde Pública, remítese para a
realización das probas e actuacións que correspondan pola súa situación.

En a de de 2022.

Asdo.

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

PERSOAL ESPECIAL SENSIBILIDADE

INFORMACIÓN DIRIXIDA AO/Á FACULTATIVO/A DE ATENCIÓN PRIMARIA

D./Dña....., nº de colexiado/a
....., con DNI....., especialista en medicina do traballo da
UPRL do Servizo de Prevención Propio do Servizo Galego de Saúde,
INFORMA QUE

D./Dña., con DNI....., persoal da área
sanitaria dena categoría de cumpre
os criterios do "Procedemento de actuación de riscos laborais fronte ao novo coronavirus
(SARS-CoV2)" de data 20/04/2022 do Ministerio de Sanidade e do "Plan específico para a
prevención de riscos ante a exposición laboral ao novo coronavirus (SARS-CoV-2)" de data
22/04/2022, para ser considerado/a **persoa traballadora con especial sensibilidade en
relación á infección de coronavirus SARS-CoV2**. A persoa traballadora, segundo vén definido
no documento "Vixilancia e control do SARS-CoV2 na etapa de transición en Galicia tras a fase
aguda da pandemia", pertence ao grupo vulnerable¹

Tomando como base o Procedemento de actuación para os servizos de prevención de riscos
laborais fronte á exposición ao SARS-CoV2 o seu posto de traballo encádrase nun nivel de
risco..... Dado que non existe posibilidade de adaptación do posto de traballo, protección
adecuada que evite o contaxio ou reubicación noutro posto exento de risco de exposición na
xerencia de, considérase que debe pasar a situación
de incapacidade temporal.

En a de de 2022.

Asdo.

VºBº

Especialista Medicina do Traballo

Dirección de RRHH

¹ Por confidencialidade, especificar grupo de vulnerabilidade (non patoloxía concreta)

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

ESPECIAL SENSIBILIDADE. ALTA – Non necesidade de IT

INFORMACIÓN DIRIXIDA AO/Á FACULTATIVO/A DE ATENCIÓN PRIMARIA

D./Dna....., nº de colexiado/a
....., con DNI....., especialista en medicina do traballo da
UPRL do Servizo de Prevención Propio do Servizo Galego de Saúde,
INFORMA QUE

D./Dna., con DNI....., persoal da área
sanitaria dena categoría de de
acordo cos criterios do "Procedemento de actuación de riscos laborais fronte ao novo
coronavirus (SARS-CoV2)" de data 20/04/2022 do Ministerio de Sanidade e do "Plan específico
para a prevención de riscos ante a exposición laboral ao novo coronavirus (SARS-CoV-2)" de
data 22/04/2022, non é necesario que continúe en situación de incapacidade temporal (IT)
por:

- non pertencer aos grupos vulnerables establecidos no citado Procedemento.
- mellora das condicións de traballo ou das medidas preventivas.

En a de de 2022.

Asdo.

Este documento estará en revisión permanente en función da evolución e da nova información da que se dispoña sobre o SARS-CoV-2.- v. 16

ANEXO V – ORIENTACIÓNS PARA A XESTIÓN DA VULNERABILIDADE E O RISCO²⁴

Grupos vulnerables				
Exposición laboral	NR1	NR2	NR3	NR4
Inmunodepresión por causa intrínseca ou extrínseca	1	2	2	3
Maiores de 60 anos	1	1	2	2
Embarazo	1	2	2	3

Niveis de Risco:

NR1: Similar a risco comunitario. Traballo sen contacto con pacientes ou usuarios enfermos COVID-19.

NR2: Traballo con probabilidade de contacto con pacientes ou usuarios enfermos COVID-19, mantendo a distancia de seguridade e sen actuación directa sobre os mesmos, por exemplo, repartición de comida, limpeza, traslado do paciente, etc

NR3: Tarefas con asistencia directa a pacientes ou usuarios enfermos COVID-19, con EPI adecuado e sen manter a distancia de seguridade, incluída a mobilización de pacientes e aseo.

NR4: Profesionais, sanitarios ou non sanitarios, que deben realizar manobras xeradoras de aerosóis (RCP, intubación, extubación).

1	Non precisa nin adaptación nin cambio de posto.
2	Pode realizar as tarefas do seu posto de traballo con EPI adecuados.
3	Pode realizar as tarefas do seu posto de traballo con EPI adecuados. Non pode realizar manobras xeradoras de aerosóis en persoas COVID+.

²⁴ Anexo II do "Procedemento de actuación de riscos laborais fronte ao novo coronavirus (SARS-CoV2)" de data 20/04/2022 do Ministerio de Sanidade.